

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ
ΓΔ Αναφορών & Θεσμικής Υποστήριξης
Δ/νση Αναφορών & Δημοσιότητας
Τμήμα Αναφορών & Εκθέσεων
Ελ. Βενιζέλου (Πανεπιστημίου) 25 - 27 Αθήνα,
ΤΚ: 10564

ΠΡΟΣ: Υπηρεσία Συντονισμού
ΚΟΙΝ: Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού
Ιδίου Υπουργείου

ΘΕΜΑ: Απάντηση επί της 1699/03.12.2025 ερώτησης κοινοβουλευτικού ελέγχου.

Σχετ.: Το από 04.12.2025 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Γραφείου Αναπληρωτή Υπουργού

Σε απάντηση του ως άνω σχετικού και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης, αναφέρονται τα εξής:

Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/241, οι πόροι του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δεν έχουν περιφερειακή κατανομή, όπως συμβαίνει σε άλλα χρηματοδοτικά μέσα (πχ. πόροι της Πολιτικής Συνοχής), αλλά κατανέμονται σε επίπεδο κράτους – μέλους. Συνακόλουθα, το Ταμείο Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) μέσω του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 (ΕΣΑΑ) χρηματοδοτεί οριζόντια προγράμματα σε όλη την Επικράτεια για την ενίσχυση επιχειρήσεων σε όλους τους κλάδους της οικονομίας με κύριους στόχους τον ψηφιακό μετασχηματισμό και την εξοικονόμηση ενεργειακού κόστους μέσω της πράσινης μετάβασης, οι οποίες αποτελούν στρατηγικές κατευθύνσεις του Ταμείου και επιπρόσθετα χρηματοδοτεί προγράμματα ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε ανταγωνιστικούς και παραγωγικούς κλάδους της ελληνικής οικονομίας. Η χρηματοδότηση των επιχειρήσεων από τις δράσεις του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας παρέχεται μέσω μη επιστρεπτέας ενίσχυσης (επιχορήγησης) και μέσω δανειακών προϊόντων.

Λαμβάνοντας υπόψη τα αναφερόμενα στην εν θέματι ερώτηση για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, της αγροδιατροφής, της μεταποίησης, της καινοτομίας και της απασχόλησης στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας παρατίθενται ειδικά οι ακόλουθες δράσεις:

A. Δράσεις επιχορηγήσεων επιχειρήσεων

1. «Ψηφιακός Μετασχηματισμός Μικρομεσαίων επιχειρήσεων» (αναγνωριστικό μέτρου ID 16706), με Υπουργείο Ευθύνης το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Στο πλαίσιο της ανωτέρω δράσης έχουν ενταχθεί στο ΤΑΑ και χρηματοδοτούνται τα κάτωθι προγράμματα επιδότησης αποκλειστικά μικρομεσαίων επιχειρήσεων με στόχο τον ψηφιακό τους μετασχηματισμό:

α. Πρόγραμμα «Ψηφιακά Εργαλεία», το οποίο αφορά την απόκτηση ψηφιακών εργαλείων και λογισμικού για την παραγωγική, διοικητική και εμπορική λειτουργία των ΜμΕ, για ηλεκτρονικό εμπόριο και ασφάλεια ηλεκτρονικών συναλλαγών. Ενδεικτικά το εν λόγω πρόγραμμα επιδοτεί την απόκτηση εξοπλισμού, λογισμικού και εφαρμογών για ηλεκτρονικές πωλήσεις (e-shop) και ηλεκτρονική τιμολόγηση, ηλεκτρονικές πληρωμές, εργαλεία ψηφιακής διαφήμισης, συστήματα τηλεργασίας, επιχειρηματική αναλυτική, αναβάθμιση των ψηφιακών δεξιοτήτων, υπηρεσίες δημιουργίας αντιγράφων ασφαλείας των δεδομένων και αποκατάστασης σε περίπτωση καταστροφής, τεχνητή νοημοσύνη, διαδίκτυο των πραγμάτων, παροχή ολοκληρωμένων λύσεων για ανέπαφη εξυπηρέτηση, συστήματα κυβερνοασφάλειας, υποδομές και υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους. Το πρόγραμμα προκηρύχθηκε διαδοχικά σε δύο κύκλους και οι εγκεκριμένες επιχορηγήσεις στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας αφορούν σε 3.804 μικρομεσαίες επιχειρήσεις με συνολικό ύψος επιχορήγησης 4,8 εκ €.

β. Το Πρόγραμμα «Ψηφιακές Συναλλαγές» που επιδοτεί μικρομεσαίες επιχειρήσεις για χρηματοδότηση δράσεων όπως η αντικατάσταση EFT/POS, η τιμολόγηση επί αυτοκινήτου και η ηλεκτρονική τιμολόγηση. Το πρόγραμμα προκηρύχθηκε σε δύο κύκλους και οι εγκεκριμένες επιχορηγήσεις στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας από τον Α' Κύκλο αφορούν σε 19.831 μικρομεσαίες επιχειρήσεις με συνολικό ύψος επιχορήγησης 7.7 εκ €. Ο Β' Κύκλος του Προγράμματος είναι σε εξέλιξη.

Περαιτέρω στοιχεία υλοποίησης επί των ανωτέρω προγραμμάτων δύναται να ζητηθούν από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

2. Δράση «Εξοικονομώ επιχειρώντας» (αναγνωριστικό μέτρου ID 16874), με Υπουργείο Ευθύνης το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Στο Πλαίσιο της ανωτέρω δράσης έχουν ενταχθεί στο ΤΑΑ και χρηματοδοτούνται τα κάτωθι προγράμματα επιδότησης επιχειρήσεων με στόχο τη μείωση του ενεργειακού κόστους και την ενεργειακή αναβάθμιση:

α. Το πρόγραμμα «Ενεργειακή απόδοση επιχειρήσεων του τριτογενούς τομέα», το οποίο αφορά την επιδότηση επιχειρήσεων στην ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων και εξοπλισμού επιχειρήσεων στους κλάδους του εμπορίου, των υπηρεσιών, της εστίασης, της παραγωγής αρτοσκευασμάτων και γλυκισμάτων, καθώς και

του τουρισμού. Στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έχουν εγκριθεί προς επιχορήγηση τα επενδυτικά σχέδια 62 ΜμΕ με συνολικό ύψος επένδυσης 6,75 εκ € εκ των οποίων συνολική επιχορήγηση 3,6 εκ €.

β. Το πρόγραμμα «Εξοικονόμηση Ενέργειας σε Επιχειρήσεις – Αλλάζω Συσκευή για τις επιχειρήσεις» που παρέχει στοχευμένες επιδοτήσεις σε επιχειρήσεις προκειμένου να προβούν σε εγκατάσταση ενεργειακά αποδοτικού εξοπλισμού (συστήματα θέρμανσης με χρήση αντλιών θερμότητας, συστήματα ηλιακής θέρμανσης, έξυπνες συσκευές μέτρησης ενέργειας και άλλες παρεμβάσεις). Στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έχουν εγκριθεί οι αιτήσεις χρηματοδότησης 174 ΜμΕ με συνολική επιχορήγηση 1,88 εκ €.

Περισσότερες πληροφορίες για την υλοποίηση των ανωτέρω δύνανται να ζητηθούν από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

3. «Οικονομικός Μετασχηματισμός στον γεωργικό τομέα» (αναγνωριστικό μέτρου ID 16626), με Υπουργείο ευθύνης το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Στο Πλαίσιο της ανωτέρω δράσης έχουν ενταχθεί στο ΤΑΑ και χρηματοδοτούνται τα κάτωθι προγράμματα επιδότησης επιχειρήσεων:

α) Το πρόγραμμα **«Καινοτομία και πράσινη μετάβαση στη μεταποίηση αγροτικών προϊόντων»** για την επιδότηση επιχειρήσεων, ομάδων παραγωγών και συνεταιρισμών που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση ή/και εμπορία αγροτικών προϊόντων, το οποίο προκηρύχθηκε μέσα από δυο διαδοχικές προσκλήσεις. Στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έχουν εγκριθεί προς επιχορήγηση τα επενδυτικά σχέδια 10 επιχειρήσεων με συνολικό ύψος επένδυσης 44,6 εκ € εκ των οποίων συνολική επιχορήγηση 22 εκ €.

β) Το πρόγραμμα **«Εκσυγχρονισμός του Πρωτογενούς Τομέα»** που αφορά στην επιδότηση επιχειρήσεων του πρωτογενούς και αγροδιατροφικού τομέα, το οποίο προκηρύχθηκε μέσα από δυο διαδοχικές προσκλήσεις. Στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έχουν εγκριθεί προς επιχορήγηση τα επενδυτικά σχέδια 9 επιχειρήσεις με συνολικό ύψος επένδυσης 9,2 εκ € εκ των οποίων συνολική επιχορήγηση 4,3 εκ €.

γ) Το πρόγραμμα **«Πράσινος αγροτουρισμός»** που ενισχύει επενδυτικά σχέδια στον τομέα του τουρισμού, τα οποία συνδέουν τον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα, με τον τριτογενή, δημιουργώντας ένα νέο τουριστικό προϊόν. Στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έχει εγκριθεί προς επιχορήγηση ένα επενδυτικό σχέδιο με συνολικό ύψος επένδυσης 797 χιλ € εκ του οποίου η επιχορήγηση είναι 398 χιλ. €.

δ) Το πρόγραμμα **«Αναδιάρθρωση καλλιεργειών»** μέσω του οποίου παρέχεται επιδότηση σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις για επενδύσεις στην αναδιάρθρωση δενδρωδών καλλιεργειών και σχετικών άυλων δαπανών. Στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, έχει εγκριθεί προς επιχορήγηση ένα επενδυτικό σχέδιο με ύψος επένδυσης 602,8 χιλ.€ και συνολικό προϋπολογισμό δημόσιας δαπάνης 421,9 χιλ. €.

Στοιχεία υλοποίησης επί των ανωτέρω προγραμμάτων δίνονται στην ιστοσελίδα

<https://myagrorrf.minagric.gr/>, ενώ πρόσθετα στοιχεία υλοποίησης μπορούν να δοθούν από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

4. Δράση «Τροποποίηση του νομικού πλαισίου για την προσέλκυση στρατηγικών επενδύσεων – ειδικές ενισχύσεις για την προσέλκυση εμβληματικών διεθνών επενδύσεων» (αναγνωριστικό μέτρου 16593) με Υπουργείο ευθύνης το Υπουργείο Ανάπτυξης.

Στο πλαίσιο της ανωτέρω δράσης έχει ενταχθεί το έργο «SUB1. Εμβληματικές Επενδύσεις Εξαιρετικής Σημασίας» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑΑ 5165175) και ειδικότερα στο πλαίσιο αυτού έχει ενταχθεί επένδυση της εταιρείας BGS ALCOHOLS ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. με τόπο υλοποίησης την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας που αφορά στη δημιουργία καθετοποιημένης μονάδας για την παραγωγή και διανομή αιθυλικής αλκοόλης γεωργικής προέλευσης, για πολλαπλές χρήσεις, με συνολικό ύψος επένδυσης 34,3 εκ. € εκ των οποίων συνολική επιχορήγηση 19,1 εκ. €.

5. Δράση «Έξυπνη Μεταποίηση (αναγνωριστικό μέτρου ID 16721)» με Υπουργείο ευθύνης το Υπουργείο Ανάπτυξης.

Στο πλαίσιο της δράσης χρηματοδοτείται το πρόγραμμα επιδότησης μικρομεσαίων επιχειρήσεων του κλάδου της μεταποίησης «Έξυπνη Μεταποίηση», μέσω του οποίου επιχορηγούνται επενδυτικά σχέδια προϋπολογισμού από 250.000 € έως 6.000.000 € πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων του ελληνικού βιομηχανικού οικοσυστήματος για την ενίσχυση της τεχνολογικής τους υποδομής και την αναβάθμιση του κατασκευαστικού τους εξοπλισμού με χρήση έξυπνων τεχνολογιών αιχμής με χαμηλές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Στο πρόγραμμα έχουν υπαχθεί επενδύσεις 9 μικρομεσαίων επιχειρήσεων μεταποίησης στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας με συνολικό προϋπολογισμό επενδύσεων 8,4 εκ. € εκ των οποίων συνολική επιχορήγηση 5,16 εκ. €.

6. Δράση «Ερευνώ Δημιουργώ Καινοτομώ» (αναγνωριστικό μέτρου 16971) με Υπουργείο ευθύνης το Υπουργείο Ανάπτυξης.

Στο πλαίσιο της δράσης χρηματοδοτούνται 36 συνεργατικά ερευνητικά έργα εθνικής εμβέλειας στο τομέα της έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας με εταίρους επιχειρήσεις και Ερευνητικούς Οργανισμούς (ΑΕΙ, Ερευνητικά Κέντρα), της εμβληματικής Δράσης «Ερευνώ – Δημιουργώ – Καινοτομώ» με συνολικό Π/Υ Δημόσιας δαπάνης 24,7 εκ. €. Σε 3 από τα ανωτέρω έργα συμμετέχουν επιχειρήσεις και Ερευνητικά Ιδρύματα που εδρεύουν στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας με συνολικό π/υ επενδύσεων 1 εκ. € και συνολική επιχορήγηση 940,2 χιλ. €.

7. Δράση «Χρηματοδότηση της καινοτομίας - HORIZON 2020» (αναγνωριστικό μέτρου 16622) με Υπουργείο ευθύνης το Υπουργείο Ανάπτυξης.

Μέσω της δράσης χρηματοδοτούνται 12 ερευνητικά έργα που εκτελούνται από Μικρομεσαίες επιχειρήσεις και έλαβαν Σφραγίδα Αριστείας (Seal of Excellence) από το πρόγραμμα SMEs Instrument & EIC Accelerator (pilot) του Ορίζοντα 2020 (Horizon 2020) με Π/Υ δημόσιας δαπάνης 16,4 εκ. €. Από τα ανωτέρω έργα 3 υλοποιούνται στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας με συνολικό π/υ επενδύσεων 5,4 εκ. € εκ των οποίων συνολική επιχορήγηση 3,75 εκ. €.

Αναλυτικότερα στοιχεία υλοποίησης επί των ανωτέρω δράσεων 4, 5, 6 και 7 δύναται να δοθούν από το συνερωτώμενο Υπουργείο Ανάπτυξης.

8. Δράση «Πρώθηση της ποιότητας, της καινοτομίας και της εξωστρέφειας στα πανεπιστήμια» (αναγνωριστικό μέτρου 16289) με Υπουργείο ευθύνης το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού.

Στο πλαίσιο της δράσης χρηματοδοτείται το Πρόγραμμα «Συμπράξεις Ερευνητικής Αριστείας» που αφορά σε επιχορηγήσεις συνεργατικών έργων Έρευνας & Ανάπτυξης μεταξύ δύο, κατ' ελάχιστον, ανεξάρτητων μερών, ενός Α.Ε.Ι. και μίας ιδιωτικής επιχείρησης, σε συγκεκριμένους θεματικούς τομείς με συνολικό Π/Υ δημόσιας δαπάνης 88,2 εκ. €.

Αναλυτικότερα στοιχεία υλοποίησης του ανωτέρω προγράμματος μπορούν να ζητηθούν από το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού.

9. «Μεταρρύθμιση των Ενεργητικών Πολιτικών Απασχόλησης» (αναγνωριστικό μέτρου ID 16747) με Υπουργείο ευθύνης το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

Στο πλαίσιο της ανωτέρω δράσης έχουν ενταχθεί στο ΤΑΑ και χρηματοδοτούνται τα κάτωθι προγράμματα επιδότησης επιχειρήσεων για την πρόσληψη και απασχόληση ανέργων και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων:

- Στοχευμένο πρόγραμμα απασχόλησης σε κρίσιμες περιοχές μακροχρόνιας ανεργίας (ηλικίας 45 ετών και άνω) με Π/Υ δημόσιας δαπάνης 104,4 εκ. €.
- Πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση 5.000 ανέργων, ηλικίας 18-66 ετών, στην πράσινη οικονομία με Π/Υ δημόσιας δαπάνης 49,8 εκ. €.
- Πρόγραμμα επιχορήγησής επιχειρήσεων απασχόλησης ανέργων 3.000 (ειδικών ομάδων) & 7000 (εμπόδια ένταξης-επανεένταξης) με Π/Υ δημόσιας δαπάνης 110 εκ. €.
- Προγράμματα Ανοικτού Τύπου στο πλαίσιο των Ενεργητικών Πολιτικών Απασχόλησης που συμπεριλαμβάνει πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση 7000 ανέργων στις

επιλέξιμες περιοχές υλοποίησης του Scale Up Π/Υ 23,3 εκ. € και Πρόγραμμα Επιχορήγησης Επιχειρηματικών Πρωτοβουλιών (ΝΕΕ) σε επιλέξιμες περιοχές υλοποίησης προγραμμάτων Scale Up με Π/Υ δημόσιας δαπάνης 12,5 εκ. €.

- Ολοκληρωμένη δράση κατάρτισης και απασχόλησης ανέργων ηλικίας 25-45 ετών με Π/Υ δημόσιας δαπάνης επιδότησης απασχόλησης 41,3 εκ. €.
- Ολοκληρωμένη δράση κατάρτισης και απασχόλησης ανέργων δικαιούχων Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Αστέγων Π/Υ δημόσιας δαπάνης για την επιδοτούμενη απασχόληση με Π/Υ δημόσιας δαπάνης 143 εκ. €.

Αναλυτικότερα στοιχεία υλοποίησης μπορούν να ζητηθούν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

Β. Ενίσχυση επιχειρήσεων μέσω δανειακών προϊόντων

1. Δράση Δανειακή Στήριξη Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (αναγνωριστικό μέτρου 16980) με Υπουργείο Ευθύνης το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Η δανειακή δράση του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ) κατευθύνεται συνολικά και αποκλειστικά στην ιδιωτική οικονομία. Λαμβάνοντας υπόψη τα αναφερόμενα στην εν θέματι ερώτηση για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας ειδική αναφορά γίνεται στο πρόγραμμα χαμηλότοκων δανείων του Ταμείου Ανάκαμψης, μέσω του οποίου δανειακά κεφάλαια ύψους 15,4 δις. € διοχετεύονται μέσω εμπορικών τραπεζών (καθώς και διεθνών πιστωτικών οργανισμών) σε επιχειρήσεις όλων των μεγεθών για τη χρηματοδότηση επενδύσεων. Τα δάνεια χορηγούνται με εξαιρετικά ευνοϊκούς όρους (επιτόκιο δανεισμού για το δάνειο ΤΑΑ, σταθερό 0,35% για πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις και 1% για μεσαίες και μεγάλες, με απαλλαγή εισφοράς του ν. 128/75). Κάθε δανειακή σύμβαση που συνάπτεται στο πλαίσιο του προγράμματος επιχειρηματικών δανείων χρηματοδοτείται από πόρους ΤΑΑ με ανώτατο όριο το 50% του συνολικού επιλέξιμου επενδυτικού κόστους, και κατά τουλάχιστον 30% με εμπορικό δάνειο (Δάνειο Συγχρηματοδότησης) από το Πιστωτικό Ίδρυμα, ενώ απαιτείται και η ιδιωτική συμμετοχή της επιχείρησης κατ' ελάχιστον 20%.

Με βάση τα στοιχεία υλοποίησης, στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, έχουν συναφθεί δανειακές συμβάσεις με 10 επιχειρήσεις για συνολικές επενδύσεις 231,2 εκ. € εκ των οποίων δάνεια ΤΑΑ 115 εκ. €.

Ο Διοικητής ΕΥΣΤΑ

Ορέστης Καβαλάκης